

Тема 5. Формування методологій наукового пізнання. (Філософія Нового часу)
(обсяг роботи – не більш 7 стор (без урахування словнику))

Литвиненка Андрія 525а

1. Дайте визначення поняттям:

Методологія - це вивчення методів, методів і стратегій дослідження предмета.

Наука — це діяльність, спрямована на отримання та систематизацію об'єктивних знань про дійсність.

Емпіризм, емпірія - спосіб пізнання через відчуття, знання можна подати як пояснення цього почуття або звести до нього. Напрямки в теорії пізнання.

Соліпсизм — філософське вчення і позиція, що характеризується визнанням власної індивідуальної свідомості як єдиної, незаперечної реальності і запереченням об'єктивної реальності навколишнього світу, може розглядатися як крайня форма суб'єктивного ідеалізму.

Сентименталізм — напрям когнітивної теорії, згідно з яким відчуття і сприйняття є основними формами достовірного пізнання. Проти раціоналізму. Основний принцип сенсуалізму полягає в тому, що «чого немає в почутті, того немає в розумі». Сенсуалістичний принцип стосується сприйняття чуттєвих форм, включаючи вираження, на додаток до відчуття та сприйняття.

Раціоналізм - це спосіб, за допомогою якого розум лежить в основі людського пізнання та поведінки. Раціоналізм не є характерною рисою жодної окремої філософії, оскільки інтелектуальні стандарти істини були прийняті багатьма мислителями. Крім того, існує діапазон сприйняття: від поміркованого, коли інтелект визнається основним засобом розуміння істини поряд з іншими, до радикального, коли інтелект розглядається як єдиний суттєвий критерій. Існують розбіжності в думках щодо позиції розуму. .

Індукція — термін, який широко використовується в науці.

Дедукція - якщо передумови дедукції істинні, то результат також істинний. Дедукція є основним засобом доказування.

Сумнів — це стан розуму або стан розуму, або дихотомія, яка змушує людину вагатися, щоб зробити рішуче судження. Є багато прикладів людей, яким не вдається перевести свої сумніви на стадію подолання, дискретизації та переконання.

Інтуїція - це здатність людини бачити і розуміти сенс подій і ситуацій за допомогою одночасних несвідомих висновків інсайту і осяяння. Інтуїція заснована на людській уяві, емпатії та минулому досвіді. Інтуїцію іноді називають «відчуттям» і проникливістю.

Матерія — це те, що існує автономно саме по собі, на відміну від випадку, який існує в іншій матерії та через неї.

Атрибути – символи, атрибути, атрибути. Це відмітна властивість, ознака або предмет розрізнення, присвоєний комусь або чомусь.

Модус — спосіб існування або дії чого-небудь, різновид силогізму.

Монади — звані «богами», або «першими істотами», «одинацями», або «неподільними» відповідно до школи Піфагора. Пізній термін — неоднозначний термін у різних філософських системах Нью-Ейдж і сучасних психології та езотерики.

Скептицизм - це філософська орієнтація, яка викликає сумнів як принцип думки, особливо проти надійності істини.

Агностицизм - для агностика існування Бога, божественних істот або надприродних істот є невідомим або незрозумілим.

2. Розкрийте наступні фразеологізми. Для кого з представників Нового часу вони були основоположними у розкритті філософських поглядів?

«пересуди (ідоли, примари) розуму» - по-перше, нам потрібно перемогти ідолів розуму, які заважають шукати істину. За Беконом, їх чотири види: 1) «сімейні ідоли», що сягають корінням у нашу природу; Людський розум — криве дзеркало, що змішує свою природу з природою речей, що надає речам «більший порядок», ніж вони є насправді, що винаходить відповідності та стосунки, яких насправді не існує, та перетворює бажане на реальність. як особистість та абсолютизувати своє повсякденне життя. досвід та перенесення його на нове, незвідане; 2) «печерні ідоли» впливають із індивідуальних психофізіологічних особливостей людей, а також виховання, звичок та випадковостей. 3) "Ринкові ідоли" найнебезпечніші. Тому що через спілкування людей воно входить до тями як добровільно нав'язуваний стереотип вживання слів. 4) «Театральний ідол» визначається звичкою посилатися авторитети, не підтверджуючи те, що вони говорять. За Беконом, звільнивши розум від «ідолізму», можна звернутися до вивчення природи.

«вроджені ідеї» - існування конкретних ідей розумі Р. Декарт приводив докази на користь існування трьох видів ідей: 2) те, що виникає з чуттєвого досвіду; 3) сформульовані самою людиною. Р. Декарт включає уявлення про Бога, буття, число, довжину, тілесність і будову тіла, свободу волі, свідомість і саме буття поняття як вроджену ідею. Це включає аксіоми логічного судження. Крапка», «У всіх є причина», «Сумніння є акт думки». Але люди не можуть зрозуміти ці ідеї швидко та легко.

«tabula rasa» - латинська крилата фраза використовується для позначення епістемологічної тези про те, що людина народжується без вродженого чи вбудованого психічного змісту, тобто чистою, і що її ресурси знань повністю засновані на досвіді та чуттєвому сприйнятті зовнішнього світу. tabula rasa - не згоден з вродженим вченням про те, що розум народжується з тим чи іншим знанням. Як правило, прихильники теорії tabula rasa віддають перевагу освітньому аспекту в будь-якому обговоренні соціальної чи біогенетики, коли йдеться про аспекти особистості, соціальної та емоційної поведінки, знань та інтелекту.

«природне світло розуму» - латинський крилатий вираз, який використовують для позначення гносеологічної тези про те, що окремий людський індивід народжується без вродженого чи вбудованого розумового змісту, тобто чистим, його ресурс знань повністю будується з досвіду та чуттєвого сприйняття зовнішнього світу. Епістемологічні прихильники tabula rasa - не згодні з доктриною іннатизму, за якою розум народжується вже з певним знанням. Як правило, прихильники теорії tabula rasa віддають перевагу виховній стороні в дебатах про соціогенетизм або біогенетизм, коли йдеться про аспекти особистості, соціальну та емоційну поведінку, знання, розум.

«natura causa sui est» - сама природа немає ні початку, ні кінця, ні головної причини, ні мети. За словами Бенедикта Спінози, "природа є сама причина" "natura causa sui est". «Логіка» природи надлюдська та далека від цілей, планів та смислів. Всі ці показники виникають по відношенню до діяльності і лише характеризують її.

3. Кому з представників Нового часу (16-18 ст.) належать наступні вислови? Позичі яких напрямків вони розкривають. Подумайте, що саме хотів підкреслити автор. За бажанням оберіть та проаналізуйте один з них.

«Знання – сила. Ми стільки можемо, скільки знаємо...» - Бекон був переконаний, що філософія здатна стати наукою і має стати нею.

«Немає нічого в розумі, чого не було б раніше у відчуттях»: - Джон Локк, на його думку, на основі органів чуття людина формує свої знання і завдяки цьому мислить. Локк запропонував теорію «чистого листа» (tabula rasa). Згідно з цією теорією, люди спочатку являють собою чистий аркуш, і при зіткненні з життям вони отримують безліч вражень, що фарбують цей аркуш. Локк сприяв розвитку ідеї у тому, що формуються під впливом обставин і що, змінюючи обставини, можуть змінитися самі.

«Немає нічого у розумі, чого б раніше не було у досвіді, крім самого розуму» - Локк, найважливішою його рисою є перенесення проблеми у гносеологію. Це саме той випадок, коли в контексті розвитку природничих наук творчі устремління філософів збігаються із соціальними цілями філософії.

«Не потрібно встановлювати розуму жодних обмежень» - Кант, у нього науки (математика, природознавство), що залишаються на позиціях раціоналізму і що складаються із загальних і необхідних розпоряджень, не можуть мати своїм джерелом досвід, завжди обмежений і тому загальним узагальненням, він не може бути підставою.

«Існувати – означає бути сприйнятим або сприймати самому» - Берклі Джордж, він будує систему на вченні про переосмислені ідеї Локка. За Б., існувати означає бути сприйнятим.

«Свобода – це усвідомлена необхідність» - Сніпоза, необхідність та свобода — діалектичні поняття. Те, що йде від необхідності до своєї сутності, є не лише потребою, а й свободою. У природі чи сутності Бога потреба та свобода існують як протилежності.

4. Підготуйте доповідь на одне з запитань, використовуючи додатки

4.1 Розкрийте особливості емпіризму та раціоналізму як методологій наукового пізнання. (додаток 2)

Додаток 2:

«Два шляхи існують і можуть існувати для відшукування та відкриття істини. Один відразу зноситься від відчуттів та часткового до найзагальніших аксіом та, йдучи від... непохитної їх істинності, обговорює середні аксіоми. Цим шляхом користуються і нині. Інший же шлях – виводить аксіоми з відчуттів і часткового, піднімаючись безперервно і поступово, поки нарешті не приходить до найзагальніших аксіом. Це шлях істинний, але ще не випробуваний»

А про які методології наукового пізнання йдеться мова? Який, на Вашу думку, більш заслуговує на увагу? Поясніть свою думку.

Самі по собі ці напрямки є протилежними, тому є від чого відштовхуватися. Емпіризм проголошує, що основний зміст наукового знання виводиться з чуттєвого досвіду, і в знанні немає нічого, чого не було б раніше у чуттєвому досвіді суб'єкта. Раціональне пізнання розум не приносить осмислених нових знань, лише систематизує дані чуттєвого чутливого досвіду. Раціоналізм підкреслює, що основний зміст наукового знання досягається за рахунок діяльності розуму, розуму та інтелектуальної інтуїції, тоді як чуттєве знання працює лише на розум. І емпіризм, і раціоналізм розглядали математику як ідеал пізнання, а загальність,

необхідність та суттєвість визнавали основними характеристиками справжнього пізнання.